

O DOCENTU "H", JEHO UTRPENĀ A VĀBEC O Ā½IVOTĀŠ

ĀšterĀ½, 25 Ā™Ā-jen 2016

Zdravím vás, milé kudlanky, letos v únoru a bĀ™eznu jsem vám sem poslal pár ukázek z pĀ™ipravované knihy od spisovatelky Marcelly Marboe. Koncem Ā™íjna 2016 bude na pultech Āeských knihkupcĀ první díl - Utrpení docenta H. Posílám tedy k nahlédnutí zase jedno povídání a vyjádĀ™ení nakladatelství. Tato kniha na pultech urĀitĀ dlouho nepobude a jako dárek k VánocĀm by to byl dobrý nápad, co vy na to?

Prolog Jednou mi pĀ™itelkynĀ Lenka Ā™ekla: Prosim tĀ, proĀ ty poĀ™ád píšeš tak blbĀ zá-vaĀ¼-né, p a kontroverzní kníĀ¼ky, nad kterými se musí pĀ™emýšlet? Copak to mohou lidé Āíst? KaĀ¼dý má vlastních starostí d ještĀ se má otravovat pĀ™emýšlením nad tvými hlubokomyslnostmi? ProĀ nenapíšeš nĀco veselého, optimistického, co by ĀlovĀka potĀšilo a dalo mu chuĀ do Ā¼ivota? ProĀ jednou nenapíšeš jenom tak obyĀejnĀ, jak sama Ā¼iješ? Úvod Jak jsem se pozdĀji doslechla, byl docent H. od dĀtství vzorn chlapec. Nikdy se nepral, na vysvĀdĀení nosil samé jedniĀky, vĀ¼dycky mĀl peĀlivĀ umytý krk, vydrbané uši i noh. Poslouchal maminku, neĀ™íkal sprostá slova, neodmlouval paní uĀitelce – kaĀ¼dému dĀlal jen samou radost. Na rodiĀovských schĀzkách byl dáván za vzor. Ne tak já. Prala jsem se, jak Ā™íkala prababiĀka Anna, jako haĀert, vysvĀdĀení mne nezajímala, drhnutí krku, uši a pĀ™edevším nohou jsem se vyhýbala a vĀdomí, Ā¼e bych s mĀla nĀkoho poslechnout, bylo pro mne natolik rozĀilující, Ā¼e jsem radĀji neposlouchala vĀbec nikoho. Paní uĀitelky mi Ā¼ákovské kníĀ¼ky zapisovaly nelichotivé vĀty o prastoĀ™ekosti a na rodiĀovských schĀzkách mĀ s výstraĀnĀ zvednu ukazováĀkem uvádĀly jako odstrašující pĀ™íklad. VĀbec tedy nevím, jak se mohlo stát, Ā¼e se budoucí docer výlupek všech ctností, jednoho dne objevil po mém boku jako Ā¼enich, ale opravdu se to stalo. Byla to asi jediná chyba, kterou tenhle jinak inteligentní a moudrý muĀ¼ ve svém Ā¼ivotĀ udĀlal, ale udĀlal ji. Anebo tenkrát ještĀ tak moudrý nebyl? Nebo se protiklady opravdu pĀ™itahují? Moje matka Libuše, vĀrna tradici, pronášela vĀštby nejrĀznĀjšiho charakteru, a kromĀ toho – vĀĀ™ila v dĀdiĀnost. JenĀ¼e na to, po kom jsem zdĀdila svou lásku ke zvíĀ™atĀm, nikdy nepĀ™išla. KdyĀ¼ na pĀ™íklad Macek skoĀil mamince na klín, hned tato p poĀitající se k vesnické „lepši spoleĀnosti“, s grimasami hlubokého odporu volala: „Fuj, fuj, fuj, kocoure, nechci tĀ, teĀ jsem si myla ruce!“ Ani tatínek ke zvíĀ™átkĀm pĀ™íliš netíhnul. KdyĀ¼ mu naš pipinky vyhrabaly Āerstvou sadbu kedlubnĀ, nikdy neĀ™íkal, chudinky, aspoĀ se napapaly, ale spílal jim nevybíravĀ a házel po nich hroudy, odhodlaný skuteĀnĀ se trefit. Nevím, co zavinila pĀ™itaĀ¼livost protikladĀ a co moje popsí (pýcha atli oddílu Dynama Pardubice, jak se o nĀm vyjádĀ™oval sám Velký trenér, neboĀ¼ právĀ o nĀ jsem vyhrávala všecky sprintéřské závody a získávala tak cenné body pro postup do ligy), ale faktem je, Ā¼e k manĀ¼elství došlo, tĀ™ebaĀ¼ moje matka Libuše ustaranĀ varovala: Mám tĀ™í dĀti, ale jen dvĀ jsou normální. JeštĀ si to rozmyslete, mla muĀ¼i, z toho bude malér, vĀštla. JenĀ¼e mladý muĀ¼ si to nerozmyslel. ManĀ¼elství bylo stvrzeno vzĀ slibem lásky v dobrém i zlém. Slyšel to chrám Svaté Barbory v Kutné HoĀ™e, jmenovkynĀ mé babiĀky z otcovy strany. Ta, stejnĀ jako babiĀka z matĀiny strany (na rozdíl od maminky) láskou ke zvíĀ™átkĀm oplyvala. Takovou vykrmeno posvícenskou husu, kaĀenu, Āi králíka na Āesneku, si nikdy nemohla vynachválit. Ano, docent H. mi skuteĀnĀ dobrovolnĀ slíbil lásku v dobrém i zlém, bohudík vĀbec netušil, co to dobré i zlé obnáši. Byl svou mĀstskou maminkou vychováván v nedĀvĀĀ™e k jakémukoli tvorovi ze Ā™íše zvíĀ™at a v hluboké víĀ™e, Ā¼e pĀ nebezpeĀí. VraĀedné choutky Ā¼e mívají nejen bzuĀící tvorové všeho druhu, jako jsou komáĀ™i, mouchy, vĀely a podobná pakáĀ¼, ale dokonce i pavouci. TéĀ¼ je tĀ™eba mít se na pozoru pĀ™ed tvory slizskými, tedy slimáky, šneky Ā¼ábami a hady, ještĀrky nevyjímajíc. MimoĀ™ádný pozor je pak tĀ™eba dávat na tvory záškodnické a potmĀšilé, jakými jsou myši – brrr! otĀ™ásla se vĀ¼dycky hrĀzou a odporem matka docenta H.. bylo tak. Matka docenta H., pozdĀji babiĀka Jaruška, slyňula svou laskavostí, zejména k dĀtem. Ale navzdory své laskavosti chtěla mít ze svých ĀtyĀ™ ratolestí vzdĀlané a platné obĀany naši krásné zemĀ, neboĀ¼ byla i zapálená vlastenka. V tom smyslu je i dĀslednĀ vychovávala. Dbala na jejich excelentní prospĀch ve škole, dĀti musely studovat i jazyky a navštĀvovat téĀ¼ školu hudební. Docent H. tedy pĀ™ehrával nejen na houslích, ale i na klavíru, coĀ¼ znehodnocovalo velkou Āást jeho klukovského Āasu, který mohl pĀ™íkladnĀ vĀnovat tĀ™eba tĀ™ískání milované kytary. Jakkoli byl docent H. vzorný chlapec, i jemu se Āas od Āasu „vzornost“ zajedla. Jednou tedy místo povinného pĀ™ehrávání na klavír, vylezl oknem, aby se mohl zĀastnit domluvené války na plácku. Matka

docenta H. tou dobou v kuchyni válela vestkové knedlíky a spokojeně si upekala piškotkou pohodlně domáci obuvi do rytmu, kdy tu uslyšela, že synek hraje nějak chaoticky. Vtrhla tedy do pokoje a zděšeně sevřelo hrdlo. V pokoji, kromě ponuřené nebezpečného podzimního šera a hrajícího klavíru – nikdo! Zázrak! chtělo se jí vykřiknout. Ale protože matka docenta H. byla ženou i ve stresu racionálně uvažující, nevykřikla zpět do kuchyně. Tam zmobilizovala svoji statečnost plácačkou na koberce. Pak se potichu vplížila zpět. Dráždila nástroje, který její muž Ota používal nejen na vyklepávání koberců, ale i na vyklepávání svých ratolestí, odklopila kryt kláves. Zděšeně jí jako zázrakem hrdlo uvolnilo - a ona se s vehemencí, jaké je žena schopna jen za takto překérných situací, jala svolávat domobranu. Po klávesách totiž sklouzla myš a hráz! s vděčností vyrazila přímo k nohám své osvoboditelky. Pozn.: Kvůli sirénu, která svolá k okamžité mobilizaci včetně obranné mechanizmy stavění i chlapy ze svého okolí (ve srovnání s ní je například alarm auta kníkáním prvního narozeného podvražděného) využívá i moje sestra Jana. A je celkem fuk, jde-li o výše zmíněného hlodavce nebo pavouka. V podobných situacích (například, když ve spíči v platu vajec objevila v jednom děleku místo píkrénou myšku), nejenže je schopna prát celým platem s takovou razancí, že spíčí okamžitě v by se v ní rozcákla celá přitrosí sněženka, ale Jana se vypne i k výskoku sněženky – nikdy nepodařilo, a se jí později o ta popudělocviká Oty H. pokoušela někami, středem, nebo horainem. Pozn.: Konec poznámky. Nyní zpět dramatickému příběhu matky docenta H. Nebohá žena se na šerostí pomoci dovolala. Chlapi popadli včetně, měli právo po ruce – a se jí to byla sekera, vidle a lopata a spáchali za signálem domobrany. Manžel Ota, který na místě první, však zachoval chladnou hlavu a místo sekery vyrval ženě plácačku na koberce, s ní se jal zpracovávat pozadí nejstaršího syna. A nic tenkrát budoucímu docentu H. nepomohlo ospravedlnění, že se nejednalo o myš, tedy matkou nenáviděného hlodavce, ale o jen docela obyčejného hmyzožravého rejska. Zde se ovšem naskytuje zcela logická otázka, jestli v době, kdy jsem i já ješterka nekrmila ochošené rejsky ve své rustikální kuchyni, budoucí docent H. rejska od myši věc dokázal rozeznat. Faktem ale zůstává, že nejsprávněji odtehdý začal docent H. matčina varování co se nebezpečnosti přírody týká s upřímným pochopením co způsobil pouhý myšorejsk, a na mé dřívější vztahy s věškerenstvím pohlížel pln pochybností. Ty mohla překlenuť snad jedině – a – věškerenství epíklenující láska, o níž má horlivě ujišťoval. Jsem svého docenta H. již na začátku estně upozornila na moje přírodumilovné nevěry, přesto statečně není problém! Jsem chlap, trénovaný atlet, něco vydrám! Pokřikla jsem rameny: Byl varován, jsem tedy z obliga.

MARCELLA MARBOE Nakladatelství Oftis prvním dílem tohoto románu představuje tená slunnou pohodovou krápnou, která potěší celou rodinu, od babičky až po vnoučata. Radost udělá zejména pak milovníkům zvířat a humoru, toho jedinečného fenoménu, kterým lze překlenuť všechny trable života. Nepřetržitý tok situací plných vtipu nedá vydechnout, kávu si budete vařit s knížkou v ruce. Obyčejné příběhy ze skutečného života autorky mají ovšem i hluboký vnitřní smysl, neboť poukazují na opravdové hodnoty jako je láska, tolerance, obětavost a úcta ke všem živému. Ovšem psát takové příběhy není dáno každému, a jsou knihy tohoto typu uprostřed krutosti, dravosti a nepřetržitých stresů doby víc než potřebné. Je to jako vyjet z rozpálené svičící dálnice na stinnou lesní cestu. A právě pro tuto schopnost – uklidnit rozháranou mysl – by román neměl ve vaší rodinné knihovně chybět. PS: Přiznám se, že jsem se také trochu podílel, aby tato kniha byla napsána - a věle ji doporučí. Josef Kouba